

ผลงานด้านวิชาการและการวิจัย

งานพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์

1. เรื่อง แนวทางการติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน สำนักส่งเสริมสุขภาพ
2. ชื่อ – นามสกุล นางสาวจันจิรา ทรัพย์อาภรณ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผน
3. ชื่อหน่วยงาน กลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ สำนักส่งเสริมสุขภาพ
4. หลักการและเหตุผล

ด้วยระบบควบคุมภายใน นับว่าเป็นระบบที่สามารถช่วยป้องกัน บริหารจัดการความเสี่ยงหรือความเสียหายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงานได้เป็นอย่างดี ซึ่งเป็นกระบวนการที่สร้างความมั่นใจว่าหน่วยงานมีระบบควบคุมภายในที่เหมาะสม และเพียงพอในการดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย วัตถุประสงค์ กฎหมาย ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถป้องกันทรัพย์สิน จากการทุจริตเสียหาย รวมทั้งมีการจัดทำรายงานต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง และมีความน่าเชื่อถือ

การใช้แบบประเมินความเพียงพอ เหมาะสมของการควบคุมภายใน (5 องค์ประกอบ 17 หลักการ) เป็นแนวทางในการประเมินหรือทบทวนความเพียงพอของระบบควบคุมภายในอย่างน้อยทุกปี และอาจมีการทบทวนเพิ่มเติมหากเกิดเหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน การประเมินดังกล่าวควรผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการควบคุมภายในและบริหารความเสี่ยง และผู้บริหารของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน และความเห็นมีความเข้าใจตรงกัน

5. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานควบคุมภายใน ของสำนักส่งเสริมสุขภาพ
2. เพื่อประเมินหรือทบทวนความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน ของสำนักส่งเสริมสุขภาพอย่างทุกปี
3. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และประเมินความเสี่ยงของระบบควบคุมภายใน ของสำนักส่งเสริมสุขภาพ

6. วิธีการและขั้นตอน

1. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลระบบควบคุมภายใน โดยคำสั่งแต่งตั้งควรแต่งตั้งจากบุคลากรทุกกลุ่มงาน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงและจัดวางระบบการควบคุมภายในทั่วทั้งองค์กร พร้อมทั้งกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการฯ ให้มีความชัดเจนและคำสั่งต้องเป็นปัจจุบัน

2. รวบรวมคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน/Flow chart โดยแบ่งเป็นกระบวนการสำคัญ และกระบวนการสนับสนุนจากกลุ่มงาน ภายในสำนักส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งภายในคู่มือมาตรฐานการปฏิบัติงาน/ Flow chart

ประกอบด้วย ชื่อกระบวนงาน ชื่อหน่วยงานที่รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ และขั้นตอนการทำงานที่ช่วยให้มองเห็นภาพการทำงานโดยรวม และเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำและประเมินความเพียงพอเหมาะสมของควบคุมภายใน โดยคณะกรรมการติดตามและประเมินผลระบบควบคุมภายในร่วมกันหารือ และพิจารณาแบบประเมินความเพียงพอเหมาะสมของควบคุมภายในร่วมกัน พร้อมแจ้งเวียนให้แก่บุคลากรภายในหน่วยงานได้รับทราบ

4. รวบรวมโครงการ/กิจกรรมสำคัญ ภายในสำนักส่งเสริมสุขภาพ มาใช้ในการประเมินความเสี่ยง หรือระดับความเสี่ยง ซึ่งหากประเมินความเสี่ยง พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูงและสูงมากจะนำเข้าสู่รายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบปค.5 ส่วนงานย่อย)

5. ประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในและและสรุปเป็นแบบ ปค. 4 ส่วนงานย่อย โดยต้องประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในให้ครบทั้ง 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) สภาพแวดล้อมการควบคุม 2) การประเมินความเสี่ยง 3) กิจกรรมการควบคุม 4) สารสนเทศและการสื่อสาร 5) กิจกรรมการติดตามผล โดยประเมินให้ครอบคลุมเพื่อให้ทราบจุดแข็งจุดอ่อน ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข และสรุปผลการประเมินองค์ประกอบ ครบทั้ง 5 องค์ประกอบ

6. สรุปผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายในเพื่อจัดทำรายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค. 4 ส่วนงานย่อย) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค. 5 ส่วนงานย่อย) ตามรูปแบบที่กระทรวงการคลังกำหนด โดยรายงานดังกล่าวให้นำเข้าหารือในการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อรับทราบ และพิจารณาร่วมกัน

7. เสนอรายงานการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค. 4 ส่วนงานย่อย) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค. 5 ส่วนงานย่อย) ให้ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมสุขภาพ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม และลงนามในรายงานฯ ให้ครบถ้วน

8. จัดส่งรายงานผลการประเมินการควบคุมภายใน ประกอบด้วย แบบ ปค. 4 ส่วนงานย่อย แบบ ปค. 5 ส่วนงานย่อย ให้หน่วยงานผู้กำกับดูแล หรือเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงาน

7. ข้อเสนอแนะ

ควรสื่อสาร และถ่ายทอดความรู้เข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญ และขั้นตอน/กระบวนการของระบบควบคุมภายในให้แก่บุคลากรสำนักส่งเสริมสุขภาพ

8. ช่องทางการเผยแพร่

เว็บไซต์สำนักส่งเสริมสุขภาพ

<https://hp.anamai.moph.go.th/th/km-research-person/207829>